

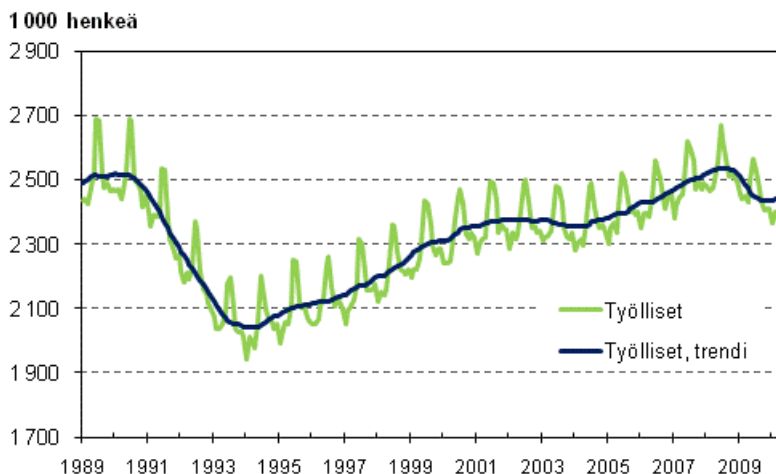
Työvoimatutkimus

2010, toukokuu

Toukokuun työllisyys ja työttömyys lähellä vuoden takaista

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan toukokuussa oli työllisiä 13 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Toukokuun työttömyysaste oli 10,5 prosenttia eli 0,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin.

Työlliset ja työllisten trendi 1989/01 – 2010/05

Työllisiä oli vuoden 2010 toukokuussa 2 482 000, mikä oli 13 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Muutos mahtuu työllisten lukumäärän virhemarginaaliin ($\pm 30\,000$). Erityisesti yrittäjien määrä oli pienempi kuin toukokuussa 2009.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli toukokuussa 68,6 prosenttia, mikä oli 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Miesten työllisyysaste oli 68,3 prosenttia ja naisten työllisyysaste 69,0 prosenttia. 15–54-vuotiaiden työllisyysaste pieneni, kun taas 55–64-vuotiaiden työllisyysaste kasvoi. Työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi oli 67,8 prosenttia.

Työttömiä oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2010 toukokuussa 293 000, mikä oli 12 000 vähemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa. Muutos mahtuu työttömien lukumäärän virhemarginaaliin ($\pm 19\,000$).

Työttömyysaste oli vuoden 2010 toukokuussa 10,5 prosenttia, mikä oli 0,3 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Miesten työttömyysaste pysyi ennallaan 12,0 prosentissa ja naisten työttömyysaste pieneni 0,7 prosenttiyksikköä 9,0 prosenttiin. Työttömyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi oli 8,4 prosenttia.

Työvoimaan kuulumattomia 15–74-vuotiaita oli toukokuussa 43 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työvoimatutkimuksen **työttömyysluvut ovat säännönmukaisesti korkeita toukokuussa**, kun opiskelijat tulevat työmarkkinoille (valmistuvat tai hakevat kesätöitä). Työttömyysluvut palaavat yleensä jo kesäkuussa takaisin alemmalle tasolle.

15–24-vuotiaita työttömiä oli toukokuussa 137 000, mikä oli 22 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien vähenemiseen vaikutti osaltaan se, että aiempaa suurempi osa 15–24-vuotiaista opiskelijoista jättäytyi työmarkkinoiden ulkopuolelle eli ei hakenut töitä. Työvoimaan kuulumattomien 15–24-vuotiaiden määrä olikin nyt 28 000 suurempi kuin vuotta aiemmin.

Työttömyysasteella tarkoitetaan työttömien prosentiosuutta työvoimasta eli työllisistä ja työttömistä yhteensä. Koska 15–24-vuotiaista nuorista suuri osa on työvoimaan kuulumattomia koululaisia ja opiskelijoita, on tämänikäisten työttömyysaste huomattavasti suurempi kuin työttömien prosentiosuus 15–24-vuotiaiden koko ikäluokasta. Esimerkiksi vuonna 2009 oli 15–24-vuotiaiden työttömyysaste keskimäärin 21,5 prosenttia, kun taas työttömien osuus koko ikäluokasta oli keskimäärin 10 prosenttia.

15–24-vuotiaiden nuorten työttömyysaste oli vuoden 2010 toukokuussa 35,2 prosenttia, mikä oli 3,1 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Toukokuussa 2010 nuorten työttömyyden ollessa vuoden korkeimmalla tasolla noin joka viides 15–24-vuotiaiden koko ikäluokasta oli työtön.

Huom. Trendien tuoreimpiin lukuihin, jotka perustuvat osittain ennusteisiin, tulee suhtautua varauksella.

Työllisyyden muutokset 2010/05 – 2009/05 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2010/05	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä		Prosenttia (%)
15–74-vuotias väestö	4 042	4 022	0,5
Työvoima yhteensä	2 775	2 799	–0,9
Työlliset yhteensä	2 482	2 495	–0,5
– palkansaajat	2 158	2 139	0,9
– yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	324	355	–8,9
Työttömät	293	304	–3,8
Työvoimaan kuulumattomat yhteensä	1 267	1 224	3,5
	Prosenttia (%)		Prosenttiyksikköä
Työllisyysaste (15–64-vuotiaat), %	68,6	69,3	–0,7
Työttömyysaste, %	10,5	10,9	–0,3
Työvoimaosuus, %	68,7	69,6	–0,9

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.
Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli toukokuun 2010 lopussa kaikkiaan 254 000 työttömyysturvalain ja työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 9 000 suurempi kuin edellisen vuoden toukokuussa.

Työttömyys kasvoi edellisestä vuodesta yhdeksän ELY-keskuksen alueella. Eniten työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi Ahvenanmaalla (23 %), Varsinais-Suomessa (17 %), Uudellamaalla (10 %) ja Pirkanmaalla (8 %). Vastaavasti työttömien työnhakijoiden määrä väheni seitsemän ELY-keskuksen alueella; eniten Pohjois-Karjalassa (-12 %), Kainuussa (-11 %) ja Lapissa (-4 %). Toukokuun lopussa työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoittautuneita henkilökohtaisesti lomautettuja oli 19 000, mikä oli 11 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Työvoimapolitiittisin toimenpitein sijoitettuja oli toukokuun lopussa yhteensä 91 000, mikä oli 6 000 enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa. Toimenpiteiden piirissä oli 3,3 prosenttia työvoimasta.

Työttöminä työnhakijoina työ- ja elinkeinotoimistoissa oli 31 000 alle 25-vuotiasta työtöntä. Heidän määränsä oli 3 000 suurempi kuin edellisen vuoden toukokuussa. Työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoitettiin toukokuussa 38 000 uutta avointa työpaikkaa eli 3 000 enemmän kuin edellisen vuoden toukokuussa.

Muutokset 2010/05 – 2009/05 työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2010/05	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä		Prosenttia (%)
Työttömät työnhakijat	254	245	3,6
– yli vuoden työttömänä olleet	53	40	33,0
Toimenpiteillä yhteensä	91	85	7,3
– tukitoimenpitein työllistetyt	35	36	-3,8
– työvoimakoulutuksessa	35	31	12,2
– työharjoittelussa, vuorottelutyössä	21	18	21,6
Uudet avoimet työpaikat työ- ja elinkeinotoimistoissa	38	35	7,7

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteystiedot:

Petri Syvänen puh. 010 604 8050, <http://www.tem.fi/tyollisyyskatsaus>

Linkit

Työvoimatutkimuksen päivitetty taulukot: <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tau.html>

Lisää nuorten työttömyydestä ja työllisyydestä artikkelissa [Taloustaantuma heikentää nuorten työmahdollisuuksia](#)

Työllisyys ja työttömyys vuonna 2009

http://tilastokeskus.fi/til/tyti/2009/tyti_2009_2010-02-16_kat_001_fi.html

Työvoimatutkimuksen ja työnvälitystilaston eroista on kerrottu työvoimatutkimuksen [laatuselosteessa](#).

Menetelmäseloste lomautetuista: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2009-04-28_men_006.html

Kausitasoitettu trendistä: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2010-06-18_men_003.html

[Tuoreimmat EU:n julkaisemat kausitasoitettut työttömyysluvut](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Avoimet työpaikat: <http://tilastokeskus.fi/til/atp/index.html>

Sisällys

Taulukot

1.1 Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05.....	5
1.2 15-74-vuotias väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05.....	5
1.3 15-74-vuotias väestö sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	6
2.1 Työvoimaosuus sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	6
2.2 Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	7
3.1 Työllisyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	7
3.2 Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	8
3.3 Työlliset ammattiaseman mukaan 2010/05 - 2009/05.....	8
3.4 Työlliset työnantajasektorin mukaan 2010/05 - 2009/05.....	8
3.5 Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2010/05 - 2009/05.....	9
3.6 Osa-aikatyöllisten osuus työllisistä sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05.....	9
3.7 Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05.....	9
4.1 Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan (%) 2010/05 - 2009/05.....	9
4.2 Palkansaajat työsuhteen tyyppin mukaan 2010/05 - 2009/05.....	10
5.1 Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	10
5.2 Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05.....	11
5.3 Työttömyysaste aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2010/05 - 2009/05.....	11
6.1 Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettut sarjat 2010/05.....	12

Kuviot

1.1 Työlliset ja työllisten trendi.....	13
1.2 Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi.....	13
2.1 Työttömät ja työttömien trendi.....	13
2.2 Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi.....	14
Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	15

2010, toukokuu

1.1 Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05

Tunnusluku		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
	Sukupuoli				
Työllisyysaste (15-64-vuotiaat)	Sukupuolet yhteensä	68,6	66,9	69,3	-0,7
	Miehet	68,3	67,4	69,5	-1,1
	Naiset	69,0	66,5	69,2	-0,2
Työttömyysaste	Sukupuolet yhteensä	10,5	9,3	10,9	-0,3
	Miehet	12,0	10,5	12,0	0,0
	Naiset	9,0	8,0	9,7	-0,7
Työvoimaosuus	Sukupuolet yhteensä	68,7	66,0	69,6	-0,9
	Miehet	70,4	68,4	71,5	-1,1
	Naiset	66,9	63,6	67,6	-0,8

1.2 15-74-vuotias väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05

Työmarkkina-asema		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
	Sukupuoli				
15-74-vuotias väestö	Sukupuolet yhteensä	4 042	4 040	4 022	0,5
	Miehet	2 023	2 022	2 013	0,5
	Naiset	2 019	2 018	2 010	0,5
Työvoima	Sukupuolet yhteensä	2 775	2 666	2 799	-0,9
	Miehet	1 425	1 383	1 439	-1,0
	Naiset	1 350	1 283	1 359	-0,7
Työlliset	Sukupuolet yhteensä	2 482	2 418	2 495	-0,5
	Miehet	1 254	1 237	1 267	-1,1
	Naiset	1 228	1 180	1 228	0,1
Työttömät	Sukupuolet yhteensä	293	248	304	-3,8
	Miehet	171	145	172	-0,8
	Naiset	122	103	132	-7,8
Työvoimaan kuulumattomat	Sukupuolet yhteensä	1 267	1 374	1 224	3,5
	Miehet	598	639	573	4,3
	Naiset	669	735	650	2,9

1.3 15-74-vuotias väestö sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 042	4 040	4 022	0,5
	15-64	3 557	3 555	3 545	0,3
	15-24	659	659	658	0,1
	25-54	2 106	2 107	2 112	-0,3
	55-64	792	789	775	2,2
Miehet	15-74	2 023	2 022	2 013	0,5
	15-64	1 798	1 797	1 792	0,3
	15-24	337	337	337	0,1
	25-54	1 069	1 072	1 072	-0,3
	55-64	392	389	384	2,1
Naiset	15-74	2 019	2 018	2 010	0,5
	15-64	1 759	1 758	1 753	0,4
	15-24	322	323	322	0,2
	25-54	1 037	1 035	1 040	-0,3
	55-64	401	400	392	2,2

2.1 Työvoimaosuus sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	68,7	66,0	69,6	-0,9
	15-64	76,9	73,9	77,9	-1,0
	15-24	59,2	48,1	63,4	-4,2
	25-54	88,2	86,9	89,1	-0,9
	55-64	61,4	60,8	59,7	1,7
Miehet	15-74	70,4	68,4	71,5	-1,1
	15-64	77,8	75,5	79,1	-1,2
	15-24	57,4	46,7	61,7	-4,2
	25-54	90,5	89,8	91,7	-1,2
	55-64	60,6	61,0	59,0	1,7
Naiset	15-74	66,9	63,6	67,6	-0,8
	15-64	75,9	72,3	76,7	-0,8
	15-24	61,1	49,5	65,2	-4,2
	25-54	85,8	83,9	86,4	-0,6
	55-64	62,2	60,5	60,4	1,8

2.2 Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 775	2 666	2 799	-0,9
	15-64	2 734	2 627	2 761	-1,0
	15-24	390	317	417	-6,5
	25-54	1 857	1 831	1 882	-1,3
	55-64	487	480	463	5,2
Miehet	15-74	1 425	1 383	1 439	-1,0
	15-64	1 399	1 357	1 417	-1,3
	15-24	194	157	208	-6,7
	25-54	968	962	983	-1,6
	55-64	238	237	226	5,0
Naiset	15-74	1 350	1 283	1 359	-0,7
	15-64	1 335	1 270	1 344	-0,7
	15-24	197	160	210	-6,2
	25-54	889	868	898	-1,0
	55-64	249	242	237	5,3

3.1 Työllisyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	61,4	59,8	62,0	-0,6
	15-64	68,6	66,9	69,3	-0,7
	15-24	38,3	35,3	39,1	-0,8
	25-54	82,2	80,8	83,6	-1,4
	55-64	57,7	56,5	55,9	1,7
Miehet	15-74	62,0	61,2	63,0	-1,0
	15-64	68,3	67,4	69,5	-1,1
	15-24	35,3	32,2	36,3	-0,9
	25-54	83,5	82,7	85,3	-1,8
	55-64	55,3	55,9	54,4	0,8
Naiset	15-74	60,8	58,5	61,1	-0,2
	15-64	69,0	66,5	69,2	-0,2
	15-24	41,5	38,5	42,1	-0,6
	25-54	81,0	78,8	81,9	-1,0
	55-64	60,0	57,1	57,4	2,6

3.2 Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 482	2 418	2 495	-0,5
	15-64	2 442	2 380	2 457	-0,6
	15-24	253	233	258	-1,8
	25-54	1 732	1 701	1 766	-1,9
	55-64	457	446	434	5,4
Miehet	15-74	1 254	1 237	1 267	-1,1
	15-64	1 228	1 212	1 245	-1,3
	15-24	119	109	122	-2,5
	25-54	893	886	914	-2,3
	55-64	216	218	209	3,7
Naiset	15-74	1 228	1 180	1 228	0,1
	15-64	1 213	1 168	1 212	0,1
	15-24	134	124	135	-1,3
	25-54	839	815	852	-1,5
	55-64	241	229	225	6,9

3.3 Työlliset ammattiaseman mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 482	2 418	2 495	-0,5
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	324	325	355	-8,9
Palkansaajat	2 158	2 092	2 139	0,9
-palkansaajista toimihenkilöitä	1 458	1 431	1 446	0,8
-palkansaajista työntekijöitä	693	652	686	1,0

3.4 Työlliset työnantajasektorin mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Työnantajasektori				
Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 482	2 418	2 495	-0,5
Yksityinen sektori	1 833	1 725	1 831	0,1
Julkinen sektori	637	680	659	-3,3
-valtio	140	145	154	-8,9
-kunta	497	535	505	-1,6

3.5 Työlliset aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Aluehallintovirasto 2010				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 482	2 418	2 495	-0,5
Etelä-Suomen AVI	1 082	1 084	1 087	-0,5
Lounais-Suomen AVI	320	299	324	-1,2
Itä-Suomen AVI	244	226	244	-0,2
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	547	525	558	-2,0
Pohjois-Suomen AVI	203	202	196	3,3
Lapin AVI	72	67	73	-0,5

3.6 Osa-aikatyöllisten osuus työllisistä sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	14,6	15,3	13,6	1,1
Miehet	9,7	9,8	8,9	0,8
Naiset	19,7	21,0	18,3	1,4

3.7 Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	363	369	338	7,5
Miehet	122	122	113	7,4
Naiset	242	248	225	7,5

4.1 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan (%) 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Työsuhte				
Kaikki palkansaajat	100,0	100,0	100,0	0,0
-jatkuva kokoaikatyö	74,0	74,3	75,1	-1,1
-jatkuva osa-aikatyö	10,2	11,1	9,3	0,9
-määräaikainen kokoaikatyö	12,1	10,5	11,9	0,3
-määräaikainen osa-aikatyö	3,7	4,1	3,7	0,0
Määräaikainen työ yhteensä	15,8	14,6	15,6	0,2
Osa-aikainen työ yhteensä	13,8	15,2	13,0	0,8

4.2 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2010/05 - 2009/05

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Työsuhte				
Kaikki palkansaajat	2 158	2 092	2 139	0,9
-jatkuva kokoaikatyö	1 597	1 555	1 607	-0,6
-jatkuva osa-aikatyö	219	232	199	10,4
-määräaikainen kokoaikatyö	262	219	254	3,1
-määräaikainen osa-aikatyö	79	86	79	-0,4
Määräaikainen työ yhteensä	341	305	333	2,3
Osa-aikainen työ yhteensä	298	318	278	7,3

5.1 Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	10,5	9,3	10,9	-0,3
	15-64	10,7	9,4	11,0	-0,3
	15-24	35,2	26,6	38,3	-3,1
	25-54	6,7	7,1	6,1	0,6
	55-64	6,1	7,0	6,3	-0,2
Miehet	15-74	12,0	10,5	12,0	0,0
	15-64	12,2	10,7	12,1	0,1
	15-24	38,5	31,0	41,2	-2,7
	25-54	7,8	8,0	7,1	0,7
	55-64	8,9	8,3	7,7	1,2
Naiset	15-74	9,0	8,0	9,7	-0,7
	15-64	9,1	8,1	9,8	-0,7
	15-24	32,1	22,2	35,4	-3,4
	25-54	5,6	6,1	5,1	0,5
	55-64	3,4	5,7	4,9	-1,4

5.2 Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2010/05 - 2009/05

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	293	248	304	-3,8
	15-64	292	247	304	-3,9
	15-24	138	84	160	-14,0
	25-54	125	130	115	8,5
	55-64	30	33	29	2,3
Miehet	15-74	171	145	172	-0,8
	15-64	171	145	172	-0,8
	15-24	74	49	85	-12,9
	25-54	75	77	69	8,8
	55-64	21	20	17	20,9
Naiset	15-74	122	103	132	-7,8
	15-64	121	102	132	-8,0
	15-24	63	36	74	-15,2
	25-54	50	53	46	8,0
	55-64	9	14	12	-25,7

5.3 Työttömyysaste aluehallintovirastojen (AVI) mukaan 2010/05 - 2009/05

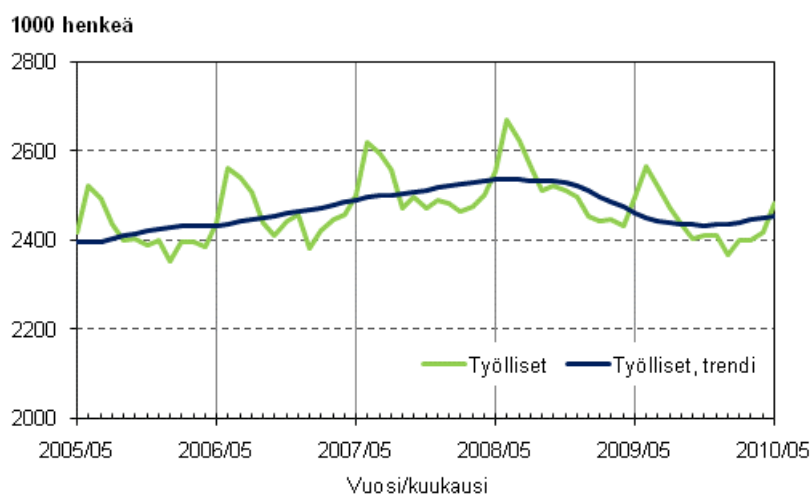
	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2010/05	2010/04	2009/05	2010/05 - 2009/05
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Aluehallintovirasto 2010				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	10,5	9,3	10,9	-0,3
Etelä-Suomen AVI	8,9	7,3	9,1	-0,2
Lounais-Suomen AVI	10,9	11,0	9,0	1,9
Itä-Suomen AVI	11,9	11,5	12,6	-0,6
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI	11,2	9,7	12,2	-1,0
Pohjois-Suomen AVI	13,9	10,3	13,8	0,1
Lapin AVI	13,9	19,0	19,1	-5,1

6.1 Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2010/05

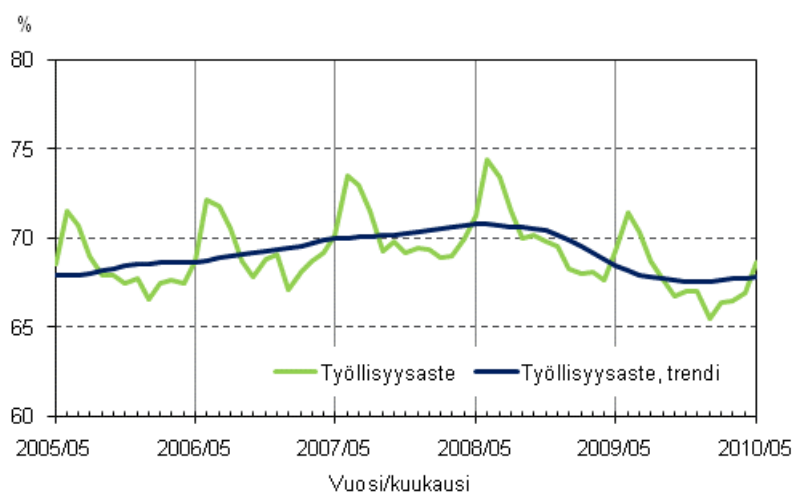
Vuosi/Kuukausi	Työlliset	Työttömät	Työttömät työnhakijat (Työ- ja elinkeino- ministeriö)	Työttömyysaste, 15–74-vuotiaat	Työttömyysaste, 15–24-vuotiaat
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)
2008/05	2 534	168	199	6,2	15,6
2008/06	2 535	170	200	6,3	16,2
2008/07	2 534	170	201	6,4	16,6
2008/08	2 533	174	203	6,5	16,9
2008/09	2 532	177	205	6,5	17,0
2008/10	2 532	178	209	6,6	17,0
2008/11	2 528	179	214	6,6	16,7
2008/12	2 520	182	222	6,7	16,5
2009/01	2 510	187	231	6,9	16,8
2009/02	2 497	197	240	7,3	17,7
2009/03	2 485	209	249	7,7	18,9
2009/05	2 474	220	256	8,1	20,2
2009/05	2 462	227	261	8,4	21,4
2009/06	2 451	230	265	8,6	21,9
2009/07	2 443	229	270	8,6	22,0
2009/08	2 438	227	275	8,5	22,0
2009/09	2 436	227	279	8,6	22,0
2009/10	2 434	231	282	8,7	22,3
2009/11	2 433	235	284	8,8	22,8
2009/12	2 434	236	284	8,9	23,2
2010/01	2 436	238	282	8,9	23,3
2010/02	2 440	236	279	8,8	23,1
2010/03	2 445	233	277	8,7	22,7
2010/04	2 449	230	274	8,5	22,2
2010/05	2 452	227	272	8,4	21,8

Kuviot

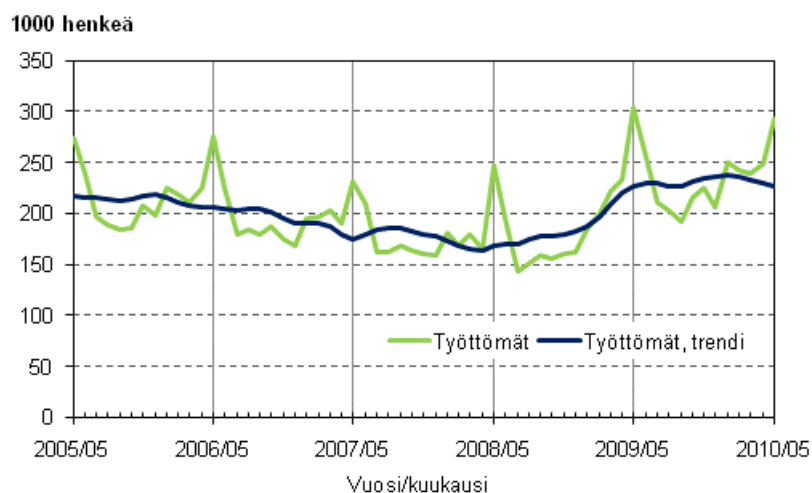
1.1 Työlliset ja työllisten trendi

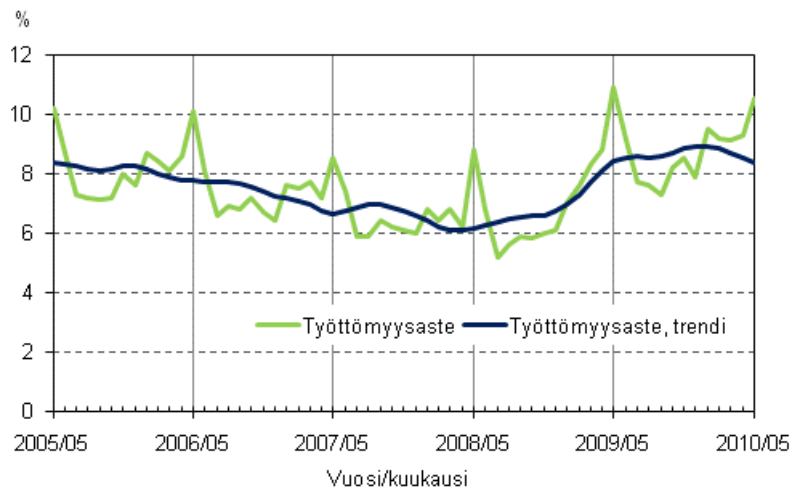
1.2 Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi

2.1 Työttömät ja työttömien trendi

2.2 Työttömyysaste ja työttömyysasteen trendi

Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–74-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Joka kuukausi on haastateltavana noin 12 000 henkilöä, joilta kysytään heidän toimintaansa suhteessa työmarkkinoihin yhden viikon aikana. Haastattelut koskevat vuoden kaikkia viikkoja. Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–74-vuotiaan väestön toiminnasta. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Tutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työttömyyden ja työllisyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Kausitasoitettuja lukuja käytetään seurattaessa muutoksen trendiä. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina. Työvoimatutkimus kuvaa henkilöitä. Vuodesta 2003 alkaen saadaan osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä talouden kaikkien työikäisten toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä tarkemmin http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_tlu_001.html.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkillä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoiman, työllisten, työttömien ja työvoimaan kuulumattomien rakennetta mm. toimialan, ammatin, koulutuksen, ikäryhmän, sukupuolen ja alueen mukaan.

Tutkimuksen tuloksia käytetään mm. työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään mm. kansantalouden tilinpidon laadinnassa.

Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu pääosin Euroopan unionin työvoimatutkimuksia koskeviin asetuksiin (577/98, 2257/2003 ja 430/2005). Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta tarkemmin http://forum.europa.eu.int/irc/dsis/employment/info/data/eu_lfs/index.htm. Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä on tehty EU-maiden yhteinen nk. ad hoc -lisätutkimus, jonka aiheet vaihtelevat vuosittain. Tarkemmin http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2010-01-15_men_001.html.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia.

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaisetua vastaan tai voittoa saadakseen tai ollut tilapäisesti pois työstä. Tutkimusviikolla työstä pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on oma sairaus tai äitiys- tai isyysvapaa tai poissaolo on kestänyt alle 3 kk. Työlliset voivat olla palkansaajia, yrittäjiä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustavia.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työt kahden viikon sisällä.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne 15–74-vuotiaat henkilöt, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.
- **Työvoimaan kuulumaton väestö** koostuu henkilöistä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoimaan kuulumattomista voidaan käyttää myös käsitettä työvoiman ulkopuolella olevat. Muista työvoimatutkimuksen käsitteistä ks. <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa käytettyjä luokituksia ovat vuoden 2009 alusta alkaen Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2001 (ISCO-88) ja Ammattiluokitus 1987, Sosioekonomisen aseman luokitus 1989, Koulutusluokitus 1997 (ISCED 1997) sekä alueluokituksesta suuralue, lääni, maakunta sekä työvoima- ja elinkeinokeskus.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–74-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/home.nsf/www/vtj>). EU:n tilastovirastolle Eurostatille toimitetaan tietoja myös alle 15 vuotiaista ja 75 vuotta täyttäneistä (näitä ei haastatella). Tutkimuksessa ikä määritellään haastatteluajankohdan todellisen iän mukaan. Tämän vuoksi 14-vuotias kuuluu otokseen, mutta hän tulee mukaan vasta täytettyään 15-vuotta. Vastaavasti iäkkäimmät henkilöt jäävät pois tutkimuksesta täytettyään 75 vuotta.

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 000 henkilöä, keskimäärin noin joka 300. henkilö perusjoukosta. Otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri kuukausina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5.

Tilastokeskuksen haastattelijat keräävät tiedot tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla. Vuonna 2008 tehtiin noin 116 000 haastattelua. Tutkimuksen vastauskato oli keskimäärin 20,5 prosenttia.

Otoksesta saadut tulokset painotetaan vastaamaan koko 15–74-vuotiasta väestöä. Vastauskadon vaikutuksia tuloksiin korjataan käyttämällä nk. painojen kalibrointia, jossa painotuksella tuotetaan oikeat väestöjakaumat alueen, sukupuolen ja iän mukaan. Aputietona käytetään lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterin tietoja.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavainnot käyttäen saatu arvio perusjoukon ominaisuudesta. Esimerkiksi tammikuun 2009 työttömien lukumäärä 184 000 henkeä on tällaisella menettelyllä saatu Suomen 15–74-vuotiaiden työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien keskiarvoja. Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvat vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös nk. trendejä, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva vaihtelu. Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan sarjaan. Tämä trendien ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon luvuista päätelmiä tehtäessä. Aikasarjojen trendikomponentit lasketaan kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittelemalla Tramo/Seats -menetelmällä. Katso trendistä ja sen käytön rajoituksista tarkemmin <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy mm. siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla tai vastaajat voivat jättää kertomatta joitain tietoja. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelulomaketta sekä kouluttamalla haastattelijoita.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat**. Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienenytessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärä.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin keskivirheen avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä**. Esimerkiksi tammikuun 2009 työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli on $184\ 000 \pm 15\ 000$ eli 169 000–199 000. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa, tässä 15 000, saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe, tässä 7 500 henkeä, 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96.

Esimerkkejä työllisten ja työttömien lukumäärän tarkkuudesta osaryhmän koon mukaan

Satunnaisvaihtelun suuruusluokan havainnollistamiseksi esitetään seuraavissa taulukoissa 1–3 esimerkkejä erikokoisista työllisten ja työttömien lukumäärän estimaateista, niiden 95 prosentin luottamusväleistä ja muista luotettavuuden tunnusluvuista. Esimerkeissä esitetty satunnaisvaihtelun suuruusluokka on karkea arvio satunnaisvaihtelun ylärajasta, kun tarkastelun kohteena on **vastaavankokoinen työllisten tai työttömien lukumäärän estimaatti sukupuolen, iän tai alueen mukaan**. Esimerkiksi vastaavankokoisissa toimialan mukaisissa osaryhmissä luottamusvälit ovat suurempia. Taulukon 1 esimerkit koskevat kuukausiestimaatteja. Taulukoissa 2–3 on vastaavat tiedot neljännesvuosi- ja vuosiestimaattien osalta.

Taulukko 1. Esimerkkejä eri kokoluokan kuukausiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Kuukausi-estimaatti	Kuukausiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 27 800	14 200	0,6
	1 200 000	± 21 000	10 700	0,9
	600 000	± 15 300	7 800	1,3
	300 000	± 11 600	5 900	2,0
	100 000	± 6 700	3 400	3,4
	50 000	± 4 700	2 400	4,8
	10 000	± 2 900	1 500	15,0
Työttömät	230 000	± 15 100	7 700	3,3
	120 000	± 11 800	6 000	5,0
	90 000	± 10 800	5 500	6,1
	60 000	± 9 000	4 600	7,7
	30 000	± 6 900	3 500	11,7
	20 000	± 5 100	2 600	13,0
	10 000	± 3 700	1 900	19,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukosta 1 voidaan esimerkiksi nähdä, että jos osaryhmän työllisten kuukausiestimaatti on noin 300 000 henkeä, sijoittuu perusjoukon todellinen työllisten lukumäärä 95 prosentin todennäköisyydellä välille 300 000 ± 11 600 henkeä. Tämä luottamusvälin koko suhteessa estimaatin kokoon on selvästi suurempi kuin vastaava osuus taulukon ylimmän rivin suuren estimaatin kohdalla. 300 000 henkeä pienempien estimaattien luottamusvälit ovat suhteellisesti vielä suurempia.

Taulukoiden 1–3 tietojen keskinäinen vertailu havainnollistaa myös sitä, että vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kuukausitietoja tarkempia. Edellä tarkasteltua 300 000 hengen työllisten estimaattia vastaavan neljännesvuosiestimaatin 95 prosentin luottamusväli, 300 000 ± 6 700, henkeä (taulukko 2) on kuukausiestimaatin luottamusväliä selvästi pienempi. Vuosiestimaatit ovat vielä neljännesvuosiestimaatteja tarkempia (taulukko 3). Tämä tarkkuuden ero ei ole kuitenkaan yhtä suuri kuin vastaava ero kuukausi- ja neljännesvuositietojen välillä.

Taulukko 2. Esimerkkejä eri kokoluokan neljännesvuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Neljännes- vuosiestimaatti	Neljännes- vuosiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 16 100	8 200	0,3
	1 200 000	± 12 500	6 400	0,5
	600 000	± 8 800	4 500	0,8
	300 000	± 6 700	3 400	1,1
	100 000	± 4 700	2 400	2,4
	50 000	± 3 900	2 000	4,0
	10 000	± 2 000	1 000	10,0
Työttömät	230 000	± 8 800	4 500	2,0
	120 000	± 6 900	3 500	2,9
	90 000	± 6 100	3 100	3,4
	60 000	± 5 100	2 600	4,3
	30 000	± 3 500	1 800	6,0
	20 000	± 3 100	1 600	8,0
	10 000	± 2 400	1 200	12,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukko 3. Esimerkkejä eri kokoluokan vuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Vuosi- estimaatti	Vuosi- estimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	± 15 700	8 000	0,3
	1 200 000	± 11 400	5 800	0,5
	600 000	± 7 800	4 000	0,7
	300 000	± 6 100	3 100	1,0
	100 000	± 3 300	1 700	1,7
	50 000	± 2 500	1 300	2,6
	10 000	± 800	400	4,0
Työttömät	230 000	± 7 100	3 600	1,6
	120 000	± 5 700	2 900	2,4
	90 000	± 4 500	2 300	2,6
	60 000	± 3 500	1 800	3,0
	30 000	± 2 400	1 200	4,0
	20 000	± 2 000	1 000	5,0
	10 000	± 1 600	800	8,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvarianssin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonais- tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusvälit ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso. Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 hengen vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkeä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkeä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkeä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Neljännesvuosi- ja vuositulokset ovat kuukausitulosten keskiarvoja eli ne kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, mm. työllisyys- ja työpanostiedot toimialoittein sekä tarkempia alueittaisia tietoja. EU:lle toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa, joka valmistuu noin puolen vuoden kuluttua tutkimusvuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin). Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatietokannasta (ASTIKA).

Työvoimatilaston painettu vuosijulkaisu sisältää tutkimuksen menetelmän kuvauksen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvauksia sekä tutkimuksen haastattelulomakkeen. Vuosijulkaisun taulukot ovat saatavissa myös sähköisenä Excel-muodossa. Työvoiman koulutus- ja ammattirakennetilastoja on julkaistu joka toinen vuosi SVT Työmarkkinat -sarjassa. Työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan lisäksi säännöllisesti Suomen tilastollisessa vuosikirjassa sekä Tilastokatsauksessa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluopapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojajohtajassa määritellyn suojausluokan mukaan.

http://www.tilastokeskus.fi/meta/rekisteriselosteet/rekisteriseloste_tyovoimatutkimusty81.html

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. (09) 17341.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi niemellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–93 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liityttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä nk. kotitalousosalla.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapatuimatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä, esim. pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Mm. tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoimaan kuulumattomia.

Euroopan Unionin tilastoviraston Eurostatin julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli nk. kotitalousväestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei mm. edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista, ks.

http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_men_002.html

Lisätietoja

Heidi Melasniemi-Uutela (09) 1734 2523

Kalle Sinivuori (09) 1734 3524

Juha Martikainen (09) 1734 3225

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi